

Tisková zpráva

„Plošný zákaz úmyslných těžeb dřeva zlikviduje nestátní vlastníky lesů“

Určeno k okamžitému zveřejnění
Pelhřimov dne 18. 09. 2018

Po roce se opět zvažuje plošný zákaz myšlných úmyslných těžeb jako opatření podporující rychlejší zpracování kůrovcové kalamity. Má však paušální zákaz v současné situaci nějaký smysl? Nestátní vlastníci lesů jsou toho názoru, že je takový přístup státní správy ještě více poškodí.

Plošný zákaz úmyslných těžeb dřeva v případě kalamitní situace Ministerstvo zemědělství zakomponovalo do návrhu novely lesního zákona, který má být v Parlamentu projednán v režimu legislativní nouze. Hlavní rozdíly mezi původním a navrhovaným zněním zákazu úmyslných těžeb jsou dva:

- 1) Původní znění předpokládá před vydáním zákazu individuální posouzení situace každého konkrétního vlastníka. Podle navrhovaného znění, jež mění způsob vyhlášení na formu opatření obecné povahy, už se nebude posuzovat situace konkrétních vlastníků, ale bude možné vyhlásit zákaz plošně pro celé regiony.
- 2) Původní znění předpokládalo, že jde-li o opatření v zájmu jiného než vlastníka lesa, rozhodne orgán státní správy lesů i o tom, kdo ponese náklady s tím spojené. Tato možnost již v navrhovaném znění není. To znamená, že náklady půjdou vždy k tíži vlastníka.

V českém právu (§ 171–174 správního řádu) je opatření obecné povahy definováno jako správní akt s konkrétně vymezeným předmětem a s obecně určenými adresáty. Vztahuje se tedy vždy k určité konkrétní situaci, přičemž okruh adresátů je vymezen obecně, nelze je předem a kompletně určit.

Navrhovaná změna v zákoně o lesích je pro Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů naprosto nepřijatelná. Chce-li stát něco plošně zakázat, měl by také jasně říci, jak bude vlastníkům plošně kompenzovat vzniklé újmy.

Zákaz úmyslné těžby je opodstatněný na majetcích, které kalamita postihla a kde je potřeba přednostně provádět těžbu nahodilou. Povinnost pro vlastníky lesů přednostně likvidovat kalamitu však v současném znění zákona o lesích již je zakotvena. Každý odpovědný vlastník tak činí ve vlastním zájmu. V pravomoci státní správy lesů na obecních úřadech s rozšířenou působností je pak plnění této povinnosti kontrolovat a vymáhat. „*Plošný zákaz úmyslných těžeb na jeden rok znamená reálnou hrozbu zániku řady menších, středních i velkých lesních podniků a katastrofu pro lesní majetky, na kterých hospodaří,*“ řekl František Kučera, předseda SVOL.

Paušální zákaz úmyslných těžeb kůrovcovou situací nevyřeší. Naopak uvrhne do vážných ekonomických problémů vlastníky lesů, kteří nejsou kůrovcovou kalamitou zasaženi, a ohrozí dřevozpracující provozy, jejichž technologie jsou založené na zpracování čerstvého dříví. Stát by měl regulovat myšlné úmyslné těžby především u svých státních podniků – Vojenských lesů a Lesů ČR, případně v národních parcích.

Každý vlastník na jedné straně řeší své provozní problémy – z čeho zaplatí zaměstnance, živnostníky, odvody státu, splátky úvěrů, za co nakoupí sazenice. Na druhé straně rozsah jeho vlastní kůrovcové kalamity a dramatický propad cen dřeva na trhu ho nutí zvažovat, jaké lesní porosty a zda vůbec má obnovovat, těžit, či případně je-li možné těžby odložit na pozdější léta, až bude cena příznivější. Rovněž tak hledá, čeho je paradoxně na trhu nedostatek – např.

Pro více informací prosím kontaktujte:

Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů ČR

Ing. František Kučera, předseda SVOL 602 339 448, info@svol.cz, www.svol.cz

Tisková zpráva

borového či dubového dříví. V neposlední řadě pak naráží na nedostatek vlastních či smluvních zpracovatelských kapacit.

Podle odhadů VÚLHM má být v letošním roce jen kůrovcových těžeb asi 10 mil. m³, tj. více než polovina celkových ročních těžeb, a dalších až 20 mil. m³ je v lesích kůrovcem napadeno a mělo by se co nejdříve zpracovat. Pro zvládnutí této situace není řešením plošný zákaz mýtních úmyslných těžeb, ale zcela zásadní koncepční změna přístupu státní správy k likvidaci kůrovcové kalamity a koordinace všech činností na celostátní úrovni.

Jak by však přístup státní správy neměl vypadat, ukazuje postup při řešení skutečnosti, že drobní vlastníci nemohou ve svém lese sami aplikovat povolené chemické přípravky při hubení kůrovce. Po mnoha měsíční „práci“ vydal ÚKZÚZ (Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský) nařízení ve věci povolení přípravku Vaztak Active a Vaztak Les pro neprofesionální užití na dobu od 14. 9. 2018 do 12. 1. 2019. Jaký smysl má však povolení, které je vydáno na dobu, kdy se normálně chemicky neasanuje, protože kůrovec „spí“?

Nadúrodu obilí či kukuřice neřeší zemědělci tím, že část polí nesklidí a úrodu nechají znehodnotit. Hledají se nové odbytové možnosti, stát garantuje výkupy a dlouhodobé uskladnění. Stát nenechá padnout zemědělce ani kvůli suchu ani kvůli nadúrodě. Je-li stát ochoten a schopen pomoci zemědělcům a kompenzovat jim ztráty způsobené nepříznivými klimatickými vlivy, měl by být stejně tak schopen pomoci nestátním vlastníkům lesů. *„Mezi soukromým zemědělcem a soukromým vlastníkem lesů není žádný rozdíl. Podnikání obou je silně závislé na klimatických vlivech a má stejně závažné dopady na zajišťování potřeb společnosti,“* řekl Richard Podstatzký, předseda Komory soukromých lesů a 1. místopředseda SVOL.

Nestátním vlastníkům lesů nejvíce pomůže finanční podpora, která jim umožní udržet v chodu jejich podniky, najímat další pracovníky, nasmlouvat další zpracovatelské kapacity na boj s kůrovcem, nakoupit sazenice a zajistit následnou péči o obnovované lesy. Stát by proto také měl urychleně dokončit započaté změny lesnických legislativních norem, zjednodušit proces přijímání pracovníků ze zahraničí a pomoci navýšit celkové těžební i zalesňovací kapacity v republice, a to včetně podpory školkařských provozů. Rovněž tak pomoci hledat různé možnosti odbytu dříví a to i do zahraničí.

Je nutné přijmout rozhodnutí, jak by měly vypadat naše lesy v budoucnu. Analyzovat, jaké máme v současné době množství osiva všech druhů dřevin, sazenic, kolik čeho budeme potřebovat za pět či za deset let, co mají školkaři pěstovat, po čem bude poptávka – jednoduše udělat dlouhodobou koncepci. Rozhodně bychom měli využít i současných zásob sazenic smrku, které jsou k dispozici v množství desítek milionů kusů. Smrk může být využit jako dřevina krycí, přípravná či základní a vlastníci lesů se v příštích 40 letech mohou sami rozhodnout, jak s ním budou pracovat dál.

Pro více informací prosím kontaktujte:

Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů ČR

Ing. František Kučera, předseda SVOL 602 339 448, info@svol.cz, www.svol.cz